

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

La începutul anului școlar.

După două luni și mai bine, de vacanță, școala românească, începând cu umbla școală dela sate, până la cele mai înalte focare de cultură, își deschide de nou porțile, pentru începutul unui nou an de muncă. Iar școlarii de toate categoriile, după odihna, de care s'au împărtășit în lunile de vară, încep să roiască din nou spre școlile mari ale orașelor, ducând cu ei atâta suflet curat și atâtea nădejdi frumoase.

Dar deodată cu cetele de școlari mai este ceva, ce se îndreaptă spre școlile orașelor. Este grija, chinuitoarea grije a celor, cari au sarcina grea, de-a suporta cheltuielile împreunate cu frecventarea școlii. Este grija părinților dela sate și mai ales a noastră, a preoților, cari în urma poziției ce ocupăm pe scara ierarhiei sociale, ne numărăm între intelectuali. Ca atari avem datoria, de-a ne crește copiii în mod corespunzător stării noastre sociale, fără să ne mai întrebe nimeni, dacă avem la îndemână și mijloacele necesare pentru împlinirea acestei datorințe.

Astfel stând lucrurile, nu putem așterne pe hârtie aceste gânduri, fără să dăm expresiune durerii, ce apasă atât de greu inima fiecărui preot cu copil de școală. Când salariul tuturor preoților dintr'un protopopiat face pe Iulie a. c. suma de 40.588 Lei, socotiți ce primește unul din cei 28 preoți? Și dacă ați terminat socoteala, întrebați-vă, ce vor face acei preoți, dacă au 2 sau 3 copii la școală? Un student dela Universitatea din Cluj, fiul unui preot din eparhia noastră, îmi spunea într'una din zile, cu multă amărăciune în suflet, cum studenții cu dare de mână iau peste picior pe cei lipsiți de mijloace materiale, grațificând preoții cei goi și flămânzi cu epitetul de „bălat de popă”.

Iată unde ne duce gândul la acest început de an școlar. Și cum nu avem nici pentru viitor nici o nădejde, pe care am putea întemeia îmbunătățirea soartei noastre, ar fi bine ca acest nou început de an școlar, să fie pentru noi preoții un nou prilej, de a ne da seama de situația noastră și a familiilor noastre. Învățătorii au în orașul Arad un Internat, pentru întreținerea copiilor lor, cari frecventează școlile din acest oraș. La Cluj au un Internat de dimensiuni impunătoare. Ce avem noi și, peste tot, ce facem noi, pentru a pune, măcar pe urmașii noștri, la adăpostul acestor griji, atât de chinuitoare?

După începutul frumos, realizat de Secția Arad a Asociației noastre, prin înființarea „Fondului de ajutor”, crearea unui cămin la sediul eparhiei noastre, pentru adăpostirea fiilor de preoți, ar fi o nouă dovadă a solidarității preoției noastre. Și cât ar fi de bine, dacă întreagă preoțimea metropolii ardelenne — ajutată de Ven. Consiliul eparhial — ar pune la Cluj temelurile unui cămin care să adăpostească pe fiii noștri, înscriși la Universitate și celelalte școli superioare din metropola Ardealului.

Aceste sunt gândurile, cari încrețesc fruntea atâtor preoți dela sate, la începutul fiecărui an școlar.

Preot Emil Căpitan

Streinii profanează mormintele strămoșilor noștri.

În urma realizării visului strămoșesc — prin voia lui Dumnezeu și bărbăția dorobanțului român, — fiecare Român era îndreptat să creadă că poate răsufla ușurat între granițele desemnate cu degetul lui Dumnezeu și trasate cu sângele părinților și fraților noștri.

Toți, în pieptul cărora svăcnește o inimă caldă

românească, au așteptat ca, cerul înseninat al României să-i înroureze cu picurii dragostei; soarele acoperit secole de-a rândul de nourii îngrijorărilor și suferințelor să-i lumineze cu unduire curate de lumină; iar pământul, apărat și îngrășat cu viața și moaștele sfinte ale străbunilor să-i adăpostească, și să-le ofere dulceața bunătaților sale.

Am nădăjduit — în virtutea unui drept elementar și sfânt ca moșia, din interiorul hotarului țării, uzurpată de strălănimul cutropitor, se va restitui, măcar în parte, proprietarului legal — Românului — care în propria-i țară încă — spre rușinea noastră — cerșește „din poartă'n poartă” mila streinului îmbulbat.

Iar, dacă acest drept elementar nu l-am putut obține, noi, cei — obișnuiți cu jugul milenar, cu privire la regimul minorităților — și lipsiți de curajul manifestat bunăoară de Sârbi și Unguri — față de minoritatea română și germană, — credem că a cere în propria noastră țară, să ni se dea dreptul să plângem măcar la „zidul plângerilor”, zidit din sânge și spoit cu lacrimi, să plângem la mormintele strămoșilor noștri, credem că un asemenea drept nu ni se poate refuza de nimeni și de nici o literă a vreunui tratat internațional.

Iar atunci când pe ruinele și mormintele românești, streinii — plantați de stăpânirea pe veci apusă printre noi — vor să aniverseze decapitarea noastră prin serbări, chefuri, dansuri, revolta noastră nu mai începe în alvia sufletelor noastre.

Prilejul de a manifesta deschis durerea noastră, ne-o dă recentul anunț, publicat în ziarul românesc din Capitală și în cele germane din Banat, că între 12—15 Octomvrie c., în comuna Cărpiniș, din județul Timiș-Torontal vor avea loc mari serbări culturale și naționale șvăbești, prilejuite de aniversarea a 150 ani dela întemeierea comunei, la cari serbări sunt invitați toți germanii din Banat, și mai ales cei născuți în comuna Cărpiniș și respirați ațurea.

Privit cu superficialitatea cu care se citesc de obicei ziarele, anunțul din chestiune n'are în sine nimic deosebit. Și mai ales pentru noi Români, fiind doar vorba de o comună și de o serbare germană.

Dar pentru cei râvnitori a descifra tainele trecutului, românesc, anunțul amintit a fost izbitor.

Brutal de izbitor prin faptul că el spune că Germanii din Cărpiniș — cu surle și fanfare, cu concerte și banchete — serbătoresc 150 ani dela întemeierea (!) comunei, atunci când trebuia să anunțe răsunător că la 12--15 Octomvrie c., *odată cu sârbătorirea a 150 ani dela izgonirea Românilor băștinași din Cărpiniș*, se serbează și 150 ani dela ocuparea teutonică și barbară a comunei de către germanii din Luxemburg și Pădurea Neagră.

Un astfel de anunț nu ne-ar fi ridicat revolta în sulete, și poate ne mângâiam cu satisfacția platonice, că cel puțin, ni se recunoaște băștinășia pe acest pământ, atât de generos cu streinii, și pe de altă parte anunțul ar fi fost în linia și spiritul istoriei, care — când este scrisă de oameni obiectivi — nu minte.

Se întâmplă însă că un istoric maghiar, care în vasta sa lucrare istorică: „Magyarország vármegyei és városai”, contestă existența Românilor în Banat, înainte de eliberarea lui de sub turci, furat de puterea adevărului, să spună adevărul cu privire la

trecutul comunei Cărpiniș și la soartea nenorocită a Românilor de acolo.

Istoriograful acesta — l-am numit Dr. Borovszky Samu — care totdeauna lăsa să tragă balanța în favorul streinilor, în speța a germanilor în opul său: „Torontál vármegye”, la pag. 421, afirmă de comuna Cărpiniș că ea a fost locuită de Români și pe vremea stăpânirii turcești, și că Români trăiau din meșteșugul lemnului și al olăritului. În 1778 — scrie el — Direcțiunea erarială, zice-se din pricina deselor furturi, i-a desrădăcinat din cuibul străbun și l-a zvârlit în pusta mali-tovin. Acolo fiind pământul sterp și deci impropriu ocupațiunii lor, și neavând nici lemne și nici apă potabilă Români s'au prăpădit și s'au spulberat. În locul lor — în casele și moșia lor — Direcțiunea erarială a colonizat 18 familii germane aduse din Jimbolia; iar în 1784 au fost aduse încă 15 familii din Jimbolia și 50 familii de coloni din Luxemburg și din jurul Pădurii Negre.

Iată propriile cuvinte ale lui Borovszki — spre a nu fi suspectați de pevertirea adevărului: „Gyertyámos román lakosait, a kiknek az elődei még a török uralom alatt telepedtek le s a fazekasmesterségből és fadaragásból éltek, 1778-ban az igazgatóság a mali-tovini pusztára helyezte át, állítólag a gyakori falopások miatt; mivel azonban új települőkön sem alkalmas agyaguk, sem fájuk, sem ivóvizük nem volt, *tönkrementek és elszéledtek*. (pag. 421), „helyükbe Hatzfeldről (Zsombolya) 18 fiatal házaspár költözött ide. 1784-ban újabb német települők érkeztek a községbe, még pedig ismét Zsombolyáról 15 család, Luxemburgból, valamint a Schwarzwald környékéről 50 család” (pag. 50).

Acum, orice minte sănătoasă poate pricepe mobilul revoltei noastre legitime. Credem că scriind acestea facem un serviciu deosebit concetățenilor noștri șvabi din Cărpiniș, cari dacă până acum n'au izbutit să afie, au ocaziunea să știe acum că sunt niște venetici și chiari profanatori de morminte. Căci pentru noi Români, Cărpinișul n'a rămas — în urma dislocării și izgonirii fraților noștri — decât numai un cimitir părăsit, un cimitir în care-și dorm somnul de veci strămoși de-ai noștri.

O, dacă s'ar scula ei de acolo, și ar vedea că sfintele cruci dela căpătâiul gropii lor lipsesc, și mai ales când vor vedea că lipsesc din comună fiii și nepoții lor, și că în casa lor locuiesc acum oameni streini de sângele și legea lor, iar în brazda moșiei lor stă înfipt plugul streinului, care a îngropat și spulberat viața fiilor lor, îngrozii de această priveștișie sinistră și cu osebite scârbiți de nepăsarea noastră, vor intra din nou sub glia rece a mormântului să-și doarmă în suspine somnul turburat de strigătele teutonice, și urletele fanfarelor din 12—15 Octomvrie 1935.

Istoricul maghiar arată și motivul pentru care au fost izgoniți Români din Cărpiniș. Intrebăm: tot „din pricina deselor furturi” au fost alungați Români din comunele odinioară românești azi germane din Banat: Periam, Tomnatic, Biled, Căța, Comloșul-Mic Jimbolia, Teremia, Săcălaz, Neudorf etc., etc. Dacă au furat, dela cine au furat?? În tot cazul nu dela niște golani venetici. Și apoi:

Nu cumva coloniile germane în Banat jalonează avangarda imperialismului german în orient? Da, ele sunt rezultatul calculelor cabalistice ale politicii de catolicizare și germanizare a Banatului Românesc, dirijată de Viena catolică. Ele sunt pionii germanismu-

lui în Orient. Și ele, ca și Cărpinișul, sunt tot niște cimitire românești.

Soarta nenorocită a Românilor bănățeni sub dominația Mariei Terezia o confirmă nobilul împărat Iosif II când scrie: „Pe Români îi tratează foarte rău, și de multe ori îi silesc să-și lase casele și moșiile lor altora, iar ei să se mute în altă parte, din care cauză ei cu deosebire fug și emigrează“.

Iar când n'au emigrat de voie au fost evacuați forțat și alungați în părțile mocirloase și muntoase, unde, ca și cei din Cărpiniș, au fost decimați de foame și de sete.

Vorbind de calvarul Românilor izgoniți din Săcălaz — despre cari voiu mai avea ocazie să vorbesc — și din alte comune românești din Banat, istoricul maghiar Szentkláray scrie: „Látni valo mind ebből, hogy az átköltözött oláhság vem voltak éppen rossákra ágyalva“, adică românii dislocați n'au fost culcați focmai pe trandafiri) Vezi: Szentkláray I. Oláhok költöztetése, p. 19—20).

Dacă nu se presară trandafiri pe mormintele celor crucificați; mișelește, dacă nu se înveșnicește memoria lor prin monumente durate în piatră, atunci cel puțin să fie oprîți prevaricatorii să nu le turbure somnul cu chefuri și dansuri.

Streinii să nu mai dănuiască pe ruinele Românișmului!

Cei ce au urechi de auzit să audă!!

Pr. Gh. Cotoșman

Minunea dela Maglavit.

Comuna Maglavit este situată pe malul Dunării, aproape de Calafat jud. Dolj. Dela Craiova trenul străbate o distanță de 88 km. până la această comună, care până la Sf. Rusalii din a. c. era un sat ne băgat în seamă.

Locuitorii din Maglavit se ocupă cu agricultura și cu oleritul, având ei pășuni grase pentru creșterea vitelor. După praznicul Rusaliiilor, Maglavitul a devenit un centru de pelerinaj religios, unde zeci și sute de mii de oameni se duc zilnic, să se închine și să ceară ajutorul bunului Dumnezeu, pe locul unde ciobanul Petre Lupu a avut vedenia cerească.

Cine este acest cioban? Este un om sărac, cu sufletul plin de credință și frica lui Dumnezeu. Trăește o viață curată ca un sfânt. La etatea de 10 ani a rămas orfan de tată. De atunci a crescut tot în jurul oilor altor oameni din sat, prețuit fiind pentru înșușirile lui sufletești. Acum are 28 ani, este căsătorit. Soția lui încă are o fire blândă și plină de bunăvoință. Au un copil. În copilărie Petru Lupu a suferit de vărsat, în urma căreia boala a rămas surd și gângav. Nu are nici o patimă, trăiește în conformitate cu rânduielile sfintei noastre Biserici, ținând toate posturile și cercetând sfintele slujbe din sf. Biserică. Iată ce spun despre el ceilalți ciobani din Maglavit.

Intr'o iarnă neavând de unde aduna lemne pentru foc, ciobanii au adus din cimitir mai multe cruci căzute ca să-și facă foc cu ele. Petru Lupu însă

nici de cum n'a vrut să se încălzească la acel foc. Mai mult. Seara, după ce ceilalți adormiseră, el a luat crucile rămase și ducându-le în cimitir, le-a înfipt la mormintele unde a văzut că lipsesc. Groază și înfricoșare la ciobanul ce luase crucile din cimitir, când dimineața nu le-a aflat lângă foc. Credea că spiritele morților, dela mormintele cărora le luase, au venit să-și ia crucile napoi. Petru însă îl liniștește, spunându-i tot și adăugând cam acestea: „Nu te temi de Dumnezeu să iei crucile morților? Cum îți place ție să șezi vara în umbra tufelor, așa le place morților și vara și iarna să aibă crucea la căpătălu“.

Altădată, — spun ciobanii precum și alții, — aflând 8000 lei pierduți n'a vrut nicidecum să-i ție sau să-i împartă cu ceilalți cum i-se propuse. Ci îndată a căutat să afle pe păgubaș. Și aflându-l, n'a voit să primească nici-o cinste, deși a fost insistent înbiat. — N'a avut dușmăne sau ceartă cu nimeni niciodată.

Deși a fost rugat să primească — este doar foarte sărac, — dar n'a voit să ia nimic din banii dăruți de zecile de mii de pelerini ce vin la Maglavit.

Banii dăruți cu atâta spontaneitate de pelerini sunt adunați, numărați zilnic de un comitet anume constituit. Imediat apoi se trimite pe poștă în depozit la Banca Națională filiala Craiova, pentru formarea unui fond de zidire a unei Biserici-Mănăstiri pe locul arătătorilor minunate din lunca Maglavitului. Acest lucru se face cu aprobarea expresă și din ordinul P. S. S. Episcopul Vartolomeu din Râmnicul-Vâlcea. Până acum s'a strâns numai din ofrandele credincioșilor cari au vizitat, ca pelerini ploși, Maglavitul, peste 500.000 lei. A mai donat pentru construirea noii Mănăstiri: Prefectura jud. Dolj, Lei 50.000 în bani și întreg materialul lemnos necesar construcției; dl arhitect Gh. M. Cantacuzino a donat 40.000 cărămizi și și-a oferit grntuit serviciile de arhitect pentru planurile construcției Mănăstirii.

Pe locul arătătorilor s'au ridicat trei cruci cari s'au sfințit în sărbătoarea sf. Mariei în fața a peste 10.000 pelerini și închinători creștini, veniți din toate părțile țării dela îndepărtările Ardealului, din Banat, din Bucovina și Basarabia.

Un sobor de 12 preoți, în frunte cu preoții Maglavitului Nic. Bobin și Teodor Popescu, au sfințit pe rând crucile, prima ridicată de dl Pamfil Șelcaru, directorul ziarului „Curentul“, la locul minunii, a doua de d-na și dl Eracle Marincă, mari proprietari din Calafat la salcia unde arătarea, însoțind pe ciobanul Petre Lupu, a făcut primul popas.

În fața țârlei, unde s'a oprit arătarea cerească, s'a ridicat în amintirea eroilor căzuți pentru întregirea neamului, o cruce monumentală, de către dl medic primar Mihail Albu, directorul sanatoriului „Mihail-Bravu“ din Craiova, medicul care a examinat pe Petre ciobanul.

Crucea monumentală este lucrată în stejar masiv și încadrată în beton armat, având o înălțime de 10 metri de la suprafața pământului.

Pe față este aplicat chipul, din metal, al Mântuitorului răstignit, iar sub ea, săpată în stejar o mișcătoare închinare întru preamărirea erolor căzuți pentru întregirea neamului.

Tot dl Dr. Mihail Albu a înlocuit podeaua de par, de pe care vorbea mulțimii Petre Lupu, printr'un amvon cu scară, lucrat deasemeni din stejar masiv.

La Maglavit noapte de noapte, pe local arătarilor, pelerinii cu sutele, și în zile de prasnice, cu mii și zecile de mii, stau în priveghiere, post și rugăciune. Iar zi de zi Maglavitul este cercetat de tot mai numeroși creștini. Până acum majoritatea pelerinilor erau oameni mai de rând și țărani. Azi s'au îndreptat și se îndreaptă spre acest loc tot mai mulți intelectuali și oameni ai științei, cum și clerici.

Pentru a cerceta și verifica la fața locului, toate cele ce s'au petrecut și se întâmplă încă la Maglavit, Episcopia Râmnicului — la care aparține Maglavitul — a ordonat o serie de anchete la fața locului.

Lăsăm să urmeze un extras din raportul înaintat de Păr. referent D. Cristescu. P. S. Sale Vartolomeu al Râmnicului asupra lucrurilor minunate dela Maglavit: *Prea sfințite Stăpâne!* „Nu fără emoție încerc să prezint în scris o scurtă ochire.

De două ori am fost la Maglavit; și dacă prima oră am avut prilejul să fiu transportat cu duhul spre platurile de magnetică vrsă ale lumii cea de sus, a doua oră, purtat încă pe valuri de mireasmă și unui ocean de credință, am fost puternic inundat de năvalnice impresiuni ce se desfășurau în fața ochilor.

Valul de lume ce s'a revărsat în ținuturile Maglavitului și freamătul năvalnic al zecilor de mii de suflete, ce au împânzit drumurile satului și zăvoia plin de soare și de farmec, de pe malul Dunării, întrec limita unei descrieri.

Liniștitul ținut de odinioară, care se întinde din marginea Maglavitului pe o distanță de cel puțin 7 km. până la Dunăre, unde prin răcoroase zăvoaie, își pășteau turme de oi niște ciobani naivi este luat cu asalt de o armată însetată după duh și ideal. Puholul de lume ce la parte pe la unele bălciuri mari din țară și taberile armatelor în popas sunt o prea slabă imagine a ceea ce a fost la stâna lui ciobanul Petre Lupu în ziua de 28 Iulie a. c.

A fost o puternică demonstrație de însetare duhovnicească și de credincioșie și cea mai grăitoare dovadă a unui scânteetor foc lăuntric atras de tainele Dumnezeirii.

Bătrân, tineri și femei cu prunci în brațe, îngenunchiați pe locul unde s'a arătat Dumnezeu; mireasma de tămâie și smirnă ce alimentează continuu focul, lacrimile scurse din ochii mulțimii și ofrandele în bani ce se asvârle pe acest loc, înfloară din tălpi

până în creștet pe orice muritor. Explozia de rugă ferbinți și expansiunea gravă a unui cald misticism desvâlulile spontan vizionarea înaltă și curată a omului destinat să trăiască sub privirea lui Dumnezeu. Un delir de invicibilă atracțiune se produce în ciobanul Petre Lupu, care străbate mulțimea, se urcă pe o improvizată scară înălțată spre a vorbi mulțimii.

O tăcere mormântală se produce, când ciobanul povestește simplu dar curajos, cele ce i s'au întâmplat. Povestirea lui culminează am putea spune, într'o aspră certare, făcută lumii, căreia îi țigere cu glas pătrunzător să se căiască de păcate. Fără exagerare pot spune că este cu totul surprinzător râvna și dârzenia cu care predică acest cioban gângav, care n'a știut decât să-și ducă viața naiv și liniștit lângă oile lui și care nu știe carte și nici de cele sufletești nu era frământat. Viața lui însă a fost întotdeauna nepătată, curată.

Înainte de a căuta să desfășor o serie de lămuriri de ordin scripturistic-teologic și filosofic ce pledează oarecum în favoarea acestui eveniment, voi încerca să descriu pe scurt vedeniile ciobanului; precum și minunile ce au început să se săvârșească pe aceste meleaguri.

Vineri 31 Mai a. c. ciobanul Petre Lupu, după ce, ca și alte dăți își aranjase acasă treburile gospodăriei, pentru care-și părăsea adeseori turma și stâna pe lângă bălțile Maglavitului, se întorcea în spre seacă la oile sale. Soarele se pogora spre asfințit.

Ajuns în mijlocul luncii un eveniment cu totul neașteptat îl curmă firul gândurilor sale și îl oprește în drum, umplându-i sufletul de frică și de nedumerire: un moșneag bătrân, cu barba albă și lungă până la brâu și cu mustați tot la fel, și și a cărui îmbrăcăminte, albă ca zăpada, formată din păr mătășos și frumos din cale afară îl acopere corpul până la degetele picioarelor, stând deasupra pământului ca la două palme, oprește calea ciobanului Petre Lupu. Glasul lui blând curmă tăcerea cu întrebarea: „Unde te duci?“, adresată ciobanului, urmată apoi de cuvintele liniștitoare: „Nu-ți fie frică, că-ți dau eu curaj. Uite am să-ți spun o poruncă.“

Pregătit în acest fel și redobândindu-și calmul trebuitor, ciobanul Petre Lupu prin cuvintele de răspuns: „bine moșule, spune“, se arată gata să primească porunca ce i se dă: „Să te duci să spui la lume, la părintele, la primărie și la biserică, că dacă nu se potolește înmea, dacă nu țin sărbătorile, dacă nu se lasă de rele, dacă nu vin la biserică, atunci foc, și plerzare vine“.

Odată terminată porunca dată, moșneagul a dispărut, urcându-se spre cer într'un nor pătrat.

Aceasta este prima vedenie, despre care ciobanul n'a spus nimănui nimic, din teamă, după cum a spus el, de a nu fi luat în râs de către oameni.

În *Vinerea următoare 7 Iunie* în acelaș loc se repetă în acelaș fel vedenia din *Vinerea trecută*. De

data aceasta se adaugă din partea Sfântului o cer-tare pentru neascultarea ciobanului de a împlini po-runca ce i se dăduse.

Dar și de data aceasta, deși făgăduise în mod expres că va spune lumii cele ce i se porunciseră, ciobanul nu spune nimănui nimic. Pentru a treia oară vedenia se repetă în *Vinerea dela 14 Iunie*, în acelaș fel. De data aceasta însă Sfântul s'a arătat supărat și cu glas înfricoșător a spus ciobanul „Nu te mai lert” — la care acesta a răspuns cerând iertare și făgăduind să împlinească porunca dată pe care moș-ul i-o repetă

(Va urma)

REGULAMENT

pentru

Instrăinarea bunurilor imobile bisericesti

Art. 1. În conformitate cu art. 29 din Legea pentru organizarea Bisericii Ortodoxe Române, bunurile imobile proprietatea Bisericii în general, adică a Patriarhiei Române, sau a oricărei părți constitutive în general (parohie, protopopiat, mănăstire, episcopie, mitropolie, etc) nu pot fi instrăinate, schimbate sau grevate cu sarcini în orice formă, decât numai în condițiunile Regulamentului de față.

Art. 2. Cumpărarea și în genere orice achiziționare de bunuri imobile de către Biserică sau părțile ei constitutive se va face tot în conformitate cu acest regulament.

Art. 3. În principiu averea bisericască de orice natură nu se poate înstreina. Abaterile dela acest principiu sunt îngăduite numai când, interesele vitale ale Bisericii le justifică și numai dacă, încheerea tranzacțiunilor de instrăinare aduce Bisericii foloase reale.

Art. 4. Când o parohie vrea să vândă un imobil, Consiliul parohial va fi convocat anume în acest scop, având să discute chestiunea pe baza unui referat al Episcopiei și hotărând cu 2/3 din numărul membrilor care formează Consiliul parohial. Această hotărâre va fi suspusă aprobării Adunării parohiale, care va fi convocată în acest scop. La adunare vor trebui să fie prezenți cel puțin jumătate plus unul din membrii Adunării parohiale, iar hotărârea se va lua cu o majoritate de 2/3 a membrilor prezenți prin vot nominal.

Dacă la prima convocare adunarea nu este în numărul de membrii arătați mai sus, se va face o nouă convocare peste opt zile, când se va putea lua hotărâri cu orice număr de membrii.

Art. 5. Procesul-verbal conținând toate mențiunile de mai sus, se va încheia în două exemplare din care unul se va păstra în arhiva parohiei, iar altul se va înainta Protole-riei respective cu raport deosebit din partea parohului, în care sa va cere trimiterea lucrărilor Consiliului eparhial pentru aprobare.

Art. 6. Protopopul, primind lucrările le va examina și găsindu-le în regulă le va înainta Consiliului eparhial. În caz de nedumerire justificată, Protopopul va putea verifica mai întâi la fața locului, atât exactitatea lucrărilor cât și oportunitatea vânzării imobilului propus pentru aceasta.

Art. 7. Consiliul eparhial primind lucrările le va examina în ședința secției sale economice și va hotărâ asupra instrăinării cu majoritate absolută de voturi. Hotărârea trebuie să aibă aprobarea Chiriarhului.

Art. 8. În caz când Consiliul eparhial aprobă în principiu vânzarea unui imobil bisericesc, va comunica aceasta parohiei respective prin oficiul protopopesic, invitând-o să procedeze la îndeplinirea celorlalte formalități potrivit Regulamentului de față.

Art. 9. Vânzarea unui imobil bisericesc nu se poate face decât prin licitație publică. Cumpărarea unui imobil, schimbarea cu alt imobil, sau grevarea lui în vreo formă oarecare, se face prin bună învoială.

Art. 10. Licitația se va ține de către Episcopii parohiei sub președinția parohului pe baza condițiunilor fixate de Consiliul parohial, care va stabili aceste condițiuni în ședință prin încheere de proces-verbal.

Art. 11. Termenul de licitație va fi adus la cunoștința celor interesați cu cel puțin 15 zile înainte de ținerea licitației, prin afișare la oficiile publice din localitate și prin publicarea datei și condițiunilor licitației în Buletinul Oficial al Eparhiei și într'o gazetă cotidiană răspândită. Licitația se va ține la cancelaria parohială sau în pretoriul primăriei locale.

Art. 12. Procesul-verbal de ținerea licitației va cuprinde toate amănuntele petrecute cu acest prilej, va fi semnat de epitropi și de doi martori asistenți cu preferință dintre membrii Adunării parohiale și va conține în anexă toate actele în cauză.

Art. 13. Lucrările astfel încheiate se trimit protopopului spre a fi înaintate Consiliului eparhial, care examinându-le în ședința secției economice, le va aproba sau nu, după cum va găsi cu cale față de rezultatul obținut la licitație. Hotărârea Consiliului eparhial se va supune aprobării Chiriarhului.

Art. 14. În caz când Consiliul eparhial nu aprobă licitația el va ordona o nouă licitație publică, iar dacă după două licitații consecutive rezultatul nu este favorabil. Consiliul eparhial, cu aprobarea Chiriarhului, va putea hotărî fie vânzarea prin bună învoială, fie chiar amânarea înstrăinării imobilului.

Art. 15. În caz când rezultatul licitației este aprobat, Consiliul eparhial va dispune încheierea contractului, care se va autentifica, semnându-se de către paroh ca președinte și doi epitropi, după ce mai întâi a fost prezentat secției economice a Consiliului eparhial și a obținut aprobarea Chiriarhului pusă pe contract. Dacă Chiriarhul refuză aprobarea, toate formele îndeplinite mai înainte își pierd orice valoare și rămân fără efect.

Art. 16. După încheierea contractului se va trimite o copie Consiliului Central Bisericesc spre a se scoate imobilul respectiv din Inventarul general de imobile bisericești prevăzut la Art. 35 din acest Regulament.

Art. 17. Bunurile imobile la protopopii se pot înstrăina, cumpăra, schimba sau greva după aceleași norme. Atribuțiile adunării parohiale se vor exercita de Adunarea protopopească, cele ale Consiliului parohial de Consiliul protopopesc, iar cele ale epitropilor parohiali de epitropii protopopești.

Toate lucrările sunt supuse aprobării Consiliului eparhial cu consimțământul Chiriarhului. Contractul se semnează de protopop și se aprobă de Chiriarh cu aceleași rezerve ca și la Art. 15 de mai sus. Unde nu există cor-

porațiuni protopopești, toate lucrările pregătitoare le face protopopul.

Art. 18. La eparhii bunurile imobile bisericești se cumpără, se înstrăinează, se schimbă sau se gravează după aceleași norme. Hotărârea se ia la propunerea secției economice de către Consiliul eparhial în ședință plenară cu majoritatea absolută de voturi.

Dacă valoarea imobilului nu trece de un milion lei, aprobarea lucrărilor și a contractului de către Chiriarh face înstrăinarea perfectă. Dacă valoarea e mai mare, lucrările și contractul vor fi supuse aprobării Adunării eparhiale la cea mai apropiată ședință, care va decide definitiv cu majoritatea absolută a membrilor prezenți și cu aprobarea Chiriarhului.

Art. 19. În vederea dispozițiilor art. 20 din Legea pentru Organizarea Bisericii Ortodoxe Române, hotărârea definitivă a Adunării eparhiale se va comunica Consiliului Central bisericesc în termen de 15 zile dela data când s'a luat.

Art. 20. Consiliul eparhial, secția economică, va hotărî ținerea licitației, stabilind condițiile de vânzare precum și persoana delegată cu conducerea licitației. Aceasta hotărîre se va lua cu aprobarea Chiriarhului. Rezultatul licitației se aprobă de Chiriarh după avizul secției economice. În caz de neaprobare se va ține o nouă licitație, iar dacă nici după a doua licitație nu se obține un rezultat satisfăcător, secția economică cu încuviințarea Chiriarhului poate hotărî, fie vânzarea prin bună învoială, fie amânarea înstrăinării bunului bisericesc propus spre vânzare.

Licitația se va ține cu îndeplinirea formalităților prevăzute de Art. 11 și 12 din acest Regulament, iar contractul se va încheia, autentifica și semna de către un delegat al Consiliului eparhial, secția economică, care va lucra în numele Chiriarhului în urma cuvenitei aprobări și în temeiul unei împuterniciri exprese din partea acestuia.

Modalitatea încheierii și semnării contractului prevăzută în articolul de față se aplică atât la contractele încheiate prin bunăînvoială, cât și la acelea făcute pe bază de licitație publică.

(Va urma)

INFORMAȚIUNI

Comemorarea marelui bănățean Dr. Aurel Cosma Sâmbătă, la 14 Septembrie orele 11 s'a oficiat în biserica ortodoxă din Timișoara-Fabric un parastas pentru pomenirea memoriei marelui bănățean și om politic, fostul ministru Dr. Aurel Cosma, dela moartea cărui s'au împlinit la 31 Iulie 1935 patru ani de zile. În același zi la orele 12 va avea loc în sala festivă a Prefecturii din Timișoara o ședință solemnă de comemorare, unde fruntașii vieții publice românești, fără deosebire de partide politice, vor veni să cinstească memoria aceluia, a cărui amintire aparține astăzi întregului neam românesc din Banat. Cu această ocazie se vor aduce omagii din partea dlui prefect Dr. Dimitrie Nistor memoriei primului prefect român al județului Timiș-Torontal, iar din partea dlui primar Aug. Coman cetățeanului de onoare al municipiului Timișoara. Dl. Dr. Avram Imbroane, secretarul general al Ministerului Cultelor, va arăta într-o cuvântare meritele naționale și politice ale drului Aurel Cosma, iar ceilalți fruntași ai vieții publice din Banat vor ține discursuri de comemorare.

P. S. Sa Episcopul Ciorogariu în Arad. Într-una din zilele dela finea lunii August a. c. P. S. Sa Episcopul R. Ciorogariu, a sosit la Arad, când a vizitat: Reședința episcopescă, Consiliul eparhial, Academia Teologică și Internatul de fete.

P. S. Sa și-a evocat cu multă dragoste timpul de 37 ani, petrecuți în Arad unde a muncit pentru progresul Bisericii, școlii și neamului românesc.

Cununie în comuna Fenlac. Duminică în 1 Sept. a. c. P. S. Sa Episcopul Lazarescu dela Caransebeș, a slujit sf. liturghie în biserica din Fenlac asistat de P. C. protopopi Cioroianu, Seculin și mai mulți preoți.

La priceasnă P. S. Sa a rostit o predică impresionantă, ascultată de creștini cu multă sete.

După masă P. S. Sa a cununat pe fica părintelui Sebeșan, cu numele Letiția, cu tinerul licențiat în teologie Teodor Serb.

Instalarea P. S. Sale Episcopului Morușca. Din zilele din America sosite la redacția noastră, aflăm că instalarea P. S. Sale Episcopului Morușca primul episcop al Americii, s'a făcut cu mare fast și bucurie în biserica sf. Gheorghe din orașul Detroit.

Cu aceasta ocazie P. S. Sa a rostit o predică amplă ascultată cu lacrimi de mii de români. Asemenea a vorbit cu vervă consulul român Radu Florescu. Gramata dela Patriarhie a fost citită de protopop Truța.

„Oastea Domnului“ din Caransebeș la sf. mănăstire Bodrog. Duminică în 8 Septembrie, Oastea Domnului din Caransebeș, compusă dintr'un număr impunător de bărbați și femei evlavioase, au sosit în pelerinaj la sf. mănăstire Bodrog, sub conducerea părintelui Bocea.

† Protopopul Teodor Herman. În orașul Dej, a răposat în ziua de 3 Septembrie protopopul Herman Teodor în etate de 80 ani. Fost consilier onorific la arhiepiscopie deputat în corporațiunile bisericesti, a dezvoltat o activitate rodnică. P. S. Sa Episcopul Ivan l'a ridicat la rangul de stavrofor. Să-i fie odihna ușoară.

O faptă vrednică de urmat. Protopopul Nestor Manciu din Ocoliușul-mare, a depus la Consiliul eparhial ortodox din Cluj suma de 60.000 lei, ca fond pentru ajutorarea meseriașilor români din munții apuseni. Părintele Manciu a împlinit etatea de 87 ani.

Ajutor din fondul de asigurare. În 26 August a. c. părintele Lazar Babău, a ridicat din Fondul de asigurare al preoșimei suma de 25.000 lei, titulo spese de înmormântare pentru regretata sa soție Maria decedată în 23 August a. c.

La Măderat. Duminică în 8 Sept. a. c. P. O. J. Părinți Mihai Păcățianu, Ioan Georgea și Dr. Teodor Botș au vizitat la Măderat pe P. S. Sa Episcopul Roman Ciorogariu care se află acolo pentru recreare.

Sărbătorirea P. S. Episcop Vartolomei. În ziua de 25 August preoșimea și poporul credincios din Oltenia a sărbătorit pe P. S. S. Episcopul Vartolomei dela Râmnic cu ocazia împlinirii etății de 60 de ani.

Ne alăturăm și noi la rugăciunile preoșimei oltene dorind cărturarului ierarh ani mulți cu păstorire fericită.

8 copii deodată. Soția unui muncitor chinez a născut opt gemeni, șapte băieți și o fată. Medicina nu cunoaște nici un asemenea caz până astăzi.

Postul de economă dela Școala Normală de fete din Oradea este vacant. Se poate ocupa de absolvente ale unei școli de menaj, în vârstă de cel puțin 30 ani, de preferință văduve de învățător sau preot.

Cererile însoțite de certificat de studii și extras de botez se vor adresa Direcțiunii școlii, str. P. Maior 3.

Diracleana.

Comunicat.

Nr. 6036 | 1935.

În N-rii proximi din organul eparhial se va publica „Regulamentul pentru înstrăinarea bunurilor imobile bisericesti“. Acest regulament se va trimite și în broșură fiecărui oficiu parohial spre știre și strictă conformare, când ar fi cazul de înstrăinare a vre-unui imobil bisericesc.

Arad din ședința Consiliului eparhial dela 3 Septembrie 1935.

Consiliul Eparhial ort. român.

Nr. 4382/1935

Circulară

către toate Oficiile protopopești și parohiale și către Clerul pastoral din Eparhia Aradului.

Sunt în deobște cunoscute marile sforțări, depuse pentru creșterea de organisme culturale și religioase în cuprinsul Eparhiei Aradului. Problema aceasta, atât de importantă pentru latura sa de acțiune organizată cu mijloace moderne de acțiune, a fost înfățișată în detalii Adunării eparhiale din urmă împreună cu dificultățile de înfăptuire, accentuate din afară și observate și de aici din centru.

După o temeinică chibzuire, Adunarea eparhială a luat hotărârea următoare cu No. 49/935, pe care o publicăm în tocmă:

„Consiliul eparhial este invitat, ca în baza hotărârilor Sf. Sinod No. 62 din 11 Ianuarie 1933 și în conformitate cu directivele și dispozițiile cuprinse în circularele Nr. 4031/933 și Nr. 5978/934, să continue cu aplicarea *principiului selectiv* la înființarea, organizarea și funcționarea organizațiilor religioase-culturale. Acele organizații, pe care experiențele de până acum le-au confirmat ca *necesare, viabile și indispensabile* pentru intensificarea vieții religioase și culturale, să se mențină și să se dezvolte cu toate puterile și îngrijirile pastorale ale preoțimii și cu ajutorul moral și chiar material al Eparhiei.

„Societăți noi să le înființăm unde trebuințele religioase morale, culturale și sociale ale parohiilor le reclamă. Toate să fie susținute și îndrumate pe calea progresului, nu numai prin activitatea organelor bisericesti locale, ci și prin un *contact viu și direct din partea factorilor culturali din centrul eparhiei.*”

Aceasta fiind dispoziția Adunării eparhiale, care se provoacă direct la măsurile concretizate deja în ordine circulare, — ținem de prisos să le repetăm mai deaproape, în întregime, ci ordonăm următoarele:

1. Să se facă o nouă revizuire a situației din comunele singuratice, a societăților existente, potrivit cu dispozițiile din punctele 3—4 ale ordinului circular No. 5978 dela 27 Sept. 1934 — și anume prin comisiunea acolo indicată, — iar rezultatul acelei revizuirii să ni se trimită până *cel mult la jumătatea lunii Oct. a. c.*

2. Comisiunea de sub întrebare va avea să țină cont în primul loc, că preferință trebuie să se acorde societății „Sf. Gheorghe” pentru tineret, iar pentru adulți „Casa culturală,” ca societăți „indispensabile.” Pe lângă acestea să se lece în combinație de păstrare *toate societățile, câte vor fi găsite ca „viabile.”*

3. Aceste societăți vor fi trecute pe un tablou, după comune, — și îndată ce oficiul protopopesesc va lua demersuri, ordonând organelor în subordine, în

special Cucernicilor Preoți, să se pună pe lucru intensiv în cadrul respectivelor organizații.

Dupăce va intra acest nou material informativ aici, îl vom revizui și vom da dispozițiile întregitoare care vor fi necesare. Dar, și până atunci, să cerce P. Cucernicii Părinți protopopi să lece demersurile amintite, pentruca lucrarea religioasă-culturală să fie unită din vreme.

4. *Societăți noi* nu dorim să se înființeze altele, afară de cele ce sunt menționate mai sus, ca să nu mai sporim inițativele problematice.

Cu privire la contactul viu, așa de necesar, pe care l-am dorit și în trecut, de a-l ținea din centru cu organismele religioase-culturale, avem în pregătire alte măsuri, care vor urma în curând.

Arad, 9 Septembrie 1935.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Concurs

Conform rezoluției Ven. Cons. Eparhial Arad No: 5243—935, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei de *cl. II din Camna* pe lângă următoarele venite:

1. Sesie parohială constatătoare din 32 iug. cad. pământ, parte arător parte fânaș și 16 iug. cad. pământ arător primit prin Ref. Agrară ca rescumpărare a birului preoțesc.

2. Casă parohială cu supraedificate și intravilan de 800 stj. pătr.

3. Stolele legale.

4. 16 drepturi de lemne competență din pădurea urbarială și dreptul de pășunat.

5. Intregirea dotației dela Stat.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său, va predica în fiecare Duminică și sărbătoare și va catehiza la școala primară de Stat fără altă remunerație.

Recurenții la această parohie, cu știrea prealabilă a protopopului tractual se vor prezenta în Sf. Biserică din Camna în termenul concursual spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Cererile de concurs ajustate regulamantar adresate consiliului parohial din Camna se vor înainta în termenul concursual Prea On. Oficiu Protopopesesc din Șiria jud. Arad.

Dat în ședința Consiliului parohial ort. rom. din Camna ținută la 21 Iulie 1935.

ss. Liviu Nica
preș. cons. par.

ss. Ioan Popa
notar cons. par.

în înțelegere cu: Aurel Adamoviciu protopop.

3—3